

VERGİ İCRA HUKUKU

Kamu alacakları; devlet, il özel idarelerine ve belediyelere ait, vergi ve benzeri mali yükümlülükler, ceza kovuşturma ve yargılama masrafları, vergi cezası ve para cezası gibi **birincil ve gecikme zammı**, gecikme faizi ve pişmanlık zammı gibi ikincil alacaklar ile idari sözleşme ve kamu hizmetlerinden doğan alacaklardır.

6183 SAYILI KANUN KAPSAMINA GİREN KAMU ALACAKLARI;

- **Asli Kamu Alacakları** (vergi, resim, harç, muhakeme gideri, vergi cezaları, para cezaları),
- **Fer'i Kamu Alacakları** (gecikme zammı, tecil faizi, haksız çıkma zammı, gecikme faizi, pişmanlık zammı),
- **Kamu Hizmetlerinin Uygulanmasından Doğan Alacaklar** (katılma payları, su bedelleri),
- **Kamu Alacaklarının Takip Giderleri** (ilan, haciz, muhafaza, satış giderleri) ile
- **Özel Kanunlarda 6183 Sayılı Kanun'a Göre Tahsili Öngörülen Alacaklar** (oda aidatları, ecrimisiller) olarak belirtilebilir.

İHTİYATİ HACİZ UYGULANMASINI GEREKTİREN HÂLLER:

1. 9'uncu madde gereğince teminat istenmesini gerektiren hâller mevcutsa,
2. Borçlunun belli ikametgâhı yoksa,
3. Borçlu kaçmışsa veya kaçması, mallarını kaçırması ve hileli yollara sapması ihtimalleri varsa,
4. Borçludan teminat göstermesi istendiği hâlde belli sürede teminat veya kefil göstermemiş yahut şahsi kefalet teklifi veya gösterdiği kefil kabul edilmemişse,
5. Mal bildirimine çağrılan borçlu, belli müddet içinde mal bildiriminde bulunmamış veya noksan bildirimde bulunmuşsa,
6. Borçlu hakkında, karar verilmiş olup olmadığı önem taşımaksızın, para cezasını gerektiren bir fiil dolayısıyla kamu davası açılmışsa,
7. Borçlu, mallarını iptali istenebilecek işlem ve tasarrufla elden çıkartmışsa (elden çıkaranın diğer malları hakkında uygulanmak üzere).

Yürütmenin durdurulması, kamu alacağını ortadan kaldırmaz.

Aylıklar, ödenekler, her çeşit ücretler, intifa hakları ve hasılatı, ilama bağlı olmayan nafakalar, emeklilik aylıkları, sigorta ve emeklilik sandıkları tarafından bağlanan gelirler kısmen haciz olunabilmektedir. **Ancak haciz olunacak miktar bunların üçte birinden çok, dörtte birinden az olamaz.**

Borçlu hakkında ihtiyati tahakkuk yapılabilmesi için vergi dairesi müdürünün yazılı talebinin bulunması ve bu talebin **DEFTERDAR VE/VEYA VERGİ DAİRESİ BAŞKANI** tarafından uygun görülmesi gerekir.

İHTİYATİ HACİZ, ileride tahakkuk edecek olan veya henüz vadesi gelmemiş bulunan ya da vadesi geçtiği hâlde henüz ödeme emri tebliğ edilmemiş bulunan amme alacağının tahsil güvenliğini sağlamak üzere yapılan hacizdir.

Vade belli bir sürenin **son günüdür**. Bu nedenle borçluların ödenmesinde, **ödeme süresinin son günü vade günüdür**.

Ödeme, kural olarak alacaklı tahsil dairesinin **yetkili ve sorumlu memurları tarafından** verilecek makbuz karşılığı yapılır. Yetkili ve sorumlu memurlar ise veznedarlar, icra memurları ve tahsildarlardır. **Makbuz karşılığı** yapılmayan ödemelerle yetkili ve sorumlu memurlardan başkalarına yapılan ödemeler kamu alacağını ortadan kaldırmaz.

Mücbir sebep sayılabilecek hâller:

- Vergi ödevlerinden herhangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk;
- Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler;
- Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler;
- Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması..

Gecikme faizi oranı, gecikme zammı oranında uygulanır. Ancak gecikme zammında, ay kesirlerine isabet eden gecikme zammı günlük olarak hesap edilirken **gecikme faizinde ay kesirleri** hesaba katılmaz.

Gecikme faizi, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler için, sonradan yapılan ikmalen, re'sen veya idarece tarhiyatlarda, verginin normal vade tarihinden son yapılan tarhiyatın tahakkuk tarihine kadar hesaplanan bir alacaktır.

Gecikme zammı, tahakkuk etmiş ve ödenmesi gereken aşamaya gelmiş bir kamu alacağının, vadesinde ödenmemesi nedeniyle vade tarihinden ödeme tarihine kadar hesaplanan bir alacaktır.

Haklarında ihtiyati haciz tatbik olunanlar; haczin uygulandığı, gıyapta yapılan hacizlerde ise haciz işleminin tebliğ edildiği **tarihten itibaren 7 gün içinde**, alacaklı tahsil dairesinin yetki alanına dâhil olduğu vergi mahkemesinde dava açabilir ve bu davada ihtiyati haciz tutar ve sebeplerine de itiraz edebilir.

Uygulamada tecil ve taksitlendirme isteminde bulunan borçluların “çok zor durumda” olup olmadıklarının tespitinde aşağıda belirtilen LİKİDİTE ORANLARI kullanılmakta ve bu oranlar sonucunda tespit edilen “çok zor durum” derecesine uygun olarak tecil süreleri belirlenmektedir.